

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Linnavuorenpuiston asemakaavamuutos (nro 12435)

Vuorovaikutusraportin sisältö ja siinä käytetyt koodit

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin.

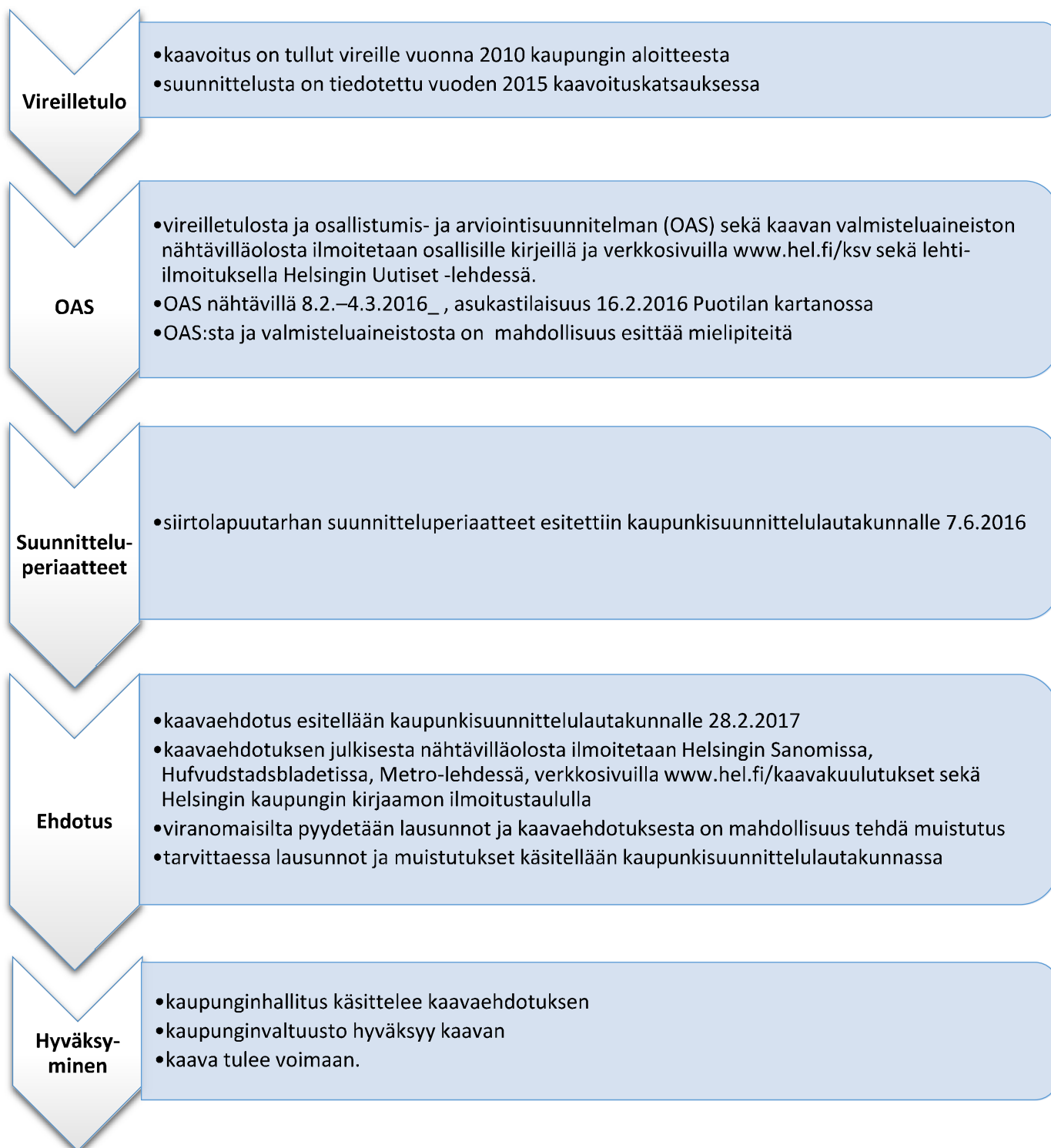
Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on tarvittaessa ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internet-versiossa.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista sekä koodien selitys ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

LIITE

Asukastilaisuuden 16.2.2016 muistio

Kaavoituksen eteneminen

YHTEENVEDOT ESITETYISTÄ HUOMAUTUKSISTA JA VASTINEET NIIHIN

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan alustavat periaatteet nähtävilläolo 8.2.–4.3.2016

Viranomaisten kannanotot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan periaatteista saatiin kannanotot seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kaupunginmuseo
- rakennusvirasto
- ympäristökeskus

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Rakennusvirasto piti uudenlaisen siirtolapuutarhan perustamista Linnavuorenpuistoon hyvänä ideana. Rakennusviraston kannanotto kohdistui lisäksi alueen rakentamisen kustannuksiin ja niiden jakautumiseen eri osapuolten kesken. Kaupunginhallitus linjasi vuonna 2009, että kokonaan uudet siirtolapuutarhat palstoineen on toteutettava yksityisellä rahoituksella. Rakennusvirasto ja ympäristökeskus toivat kannanotossaan ilmi, että muutosalueella on kohteita, joiden maaperä on pilaantunut aiemman toiminnan seurauksena. Ympäristökeskuksen tiedossa on, että Vartioharjun teollisuusalueen eteläpuolelle on haudattu tynnyreitä, jotka löydettiin 1990-luvun alkupuolella. Tynnyreiden sisällöstä ei ole tarkempaa tietoa. Rakennusvirasto, kuten myös ympäristökeskus edellyttivät, että palstojen viljelytoiminta ei saa heikentää Mellunkylän puron laatua. Muutosalueella sijaitsee Linnavuorenpuiston kukkaniitty, joka on luokiteltu hyvin arvokkaaksi kasvikohteeksi (arvoluokka I). Kaupunginmuseo katsoi, että siirtolapuutarha on mahdollista rakentaa ympäristöön ottamalla huomioon I maailmansodan aikainen puolustusasema jättämällä sen ympärille riittävästi avointa tilaa. Helsingin seudun liikenne katsoi, että joukkoliikenteen kannalta alue sijaitsee melko hyvällä paikalla. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY ilmoitti, että alueella sijaitsee käytössä olevia vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa.

Muilla viranomaisilla ei ollut huomautettavaa.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevissa viranomaisten kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon siten, että jatkosuunnittelussa tullaan maaperän pilaantuneisuuden laa-

juus ja sen aikaansaamat kustannusvaikutukset selvittämään sekä laaditaan siirtolapuutarhan hulevesiselvitys. I maailmasodan aikainen puolustusasemien linja on siirtolapuutarha-alueen ulkopuolella virkistysalueella ja sen ympärillä on avointa tilaa kaupunginmuseon kannanoton mukaisesti. Linnavuorenpuiston kukkaniitty, joka on arvokas kasvikohde (arvoluokka I), on virkistysalueella ja se on huomioitu suunnittelussa. Alueella sijaitsevat vesihuoltolinjat on otettu suunnittelussa huomioon.

Yhteenveto mielipiteistä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä valmisteluaineistoa koskevia mielipidekirjeitä saapui 6 kpl. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty asukastilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteet kohdistuivat siirtolapuutarhan sijaintiin ja sen avoimuuteen, kulttuuriympäristöön, pysäköintiin, suojavyöhykkeisiin, vieraslajien leviämiseen, Linnavuorenpuiston ketoon, vähenevän yhteisen virkistysalueen määrään, siirtolapuutarhan sopimiseen kaupunkikuvaan ja alueen käyttöön asuntoalueena.

Lisäksi yhdessä mielipiteessä tuotiin esiin siirtolapuutarhan vaikutuksia hankkeen lähimpänä sijaitsevan rakennuksen asukkaille. Näitä vaikutuksia olivat yksityisyyden väheneminen, näköalojen heikkeneminen, äänien lisääntyminen haju- ja maisemahaitat, jyräjoiden lisääntyminen, paloturvallisuuden heikkeneminen, rauhan menetys ja kulttuurimaiseman tuhoutuminen. Edelliset siirtolapuutarhan aiheuttamat vaikutukset esiintyisivät tilanteessa, jossa siirtolapuutarha rajautuu Linnavuorentie 15 erillispientalojen korttelialueeseen. Mielipiteessä pyydettiin, että siirtolapuutarha-alue sijoitettaisiin alkamaan I maailmansodan linnoituslaitteiden jälkeen.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Pysäköinti

Mielipiteissä (M4, M1) toivottiin, että siirtolapuutarha-alueen pysäköinti-alueesta voidaan tehdä riittävän suuri, se sijaitseisi alueen keskellä ja liikenne ohjautuisi nykyisen teollisuusalueen kautta. Lisäksi toivotaan selkeää opastusta alueelle. Linnavuorentien päänsä pysäköintialueen sijainti on huono. (M4) Pieni pysäköintipaikka heti kääntöpaikan jälkeen metsään voisi olla ehkä harkitsemisen arvoista, kuitenkin niin, että parkkipaikalle ajavien autojen tiet eivät risteä nykyisen hiekkapäällysteisen kevyen liikenteen väylän kanssa (M1).

Vastine

Siirtolapuutarhaan ajo on Linnavuorenkujaa pitkin teollisuusalueen kautta. Pysäköinti on Linnavuorenkujan päässä siirtolapuutarha-alueen keskellä jonne on selkeä ajoyhteys. Pysäköintipaikkoja on noin 56 kpl.

Linnavuorentien pysäköintipaikka, joka on voimassa olevassa kaavassa, jää kaavan mukaiseen paikkaan. Linnavuorentien pään pysäköintipaikkaa ei ole toteutettu. Se tulee palvelemaan virkistysalueen käyttäjiä laajemmin.

Siirtolapuutarhan sijainti

Mielipiteessä (M5) suhtauduttiin pääsääntöisesti myönteisesti siirtolapuutarhan tuloon naapurustoon. Siirtolapuutarhan katsottiin sopivan Linnavuorenpuistoon (M4). Tärkeänä pidettiin reilun välin jättämistä asuinrakennuksien ja siirtolapuutarhan väliin siten, että siirtolapuutarha sijoittuisi avoimelle rinteelle I maailmansodan linnoitusketjun itäpuolelle (M4, M5, M1). Yleisen puistoalueen jättäminen Linnavuorentie 15 ja 17 tonttien rajaa vasten on hyvä siksi, että Borgsin tilan kulttuuriympäristö säilyy paremmin ennallaan, yleiset ulkoilureitit kulkevat alueen läpi myös itä- länsisuunnassa sekä alueen asukkaiden ja siirtolapuutarhan asukkaiden toisilleen aiheuttamat häiriöt pysyvät vähäisenä. (M1, M4, M5) Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen mielipiteenä oli, että siirtolapuutarha-alue tulee rajata vain nykyisille avoimille ja puoliavoimille alueille. Kaava-alueen metsäinen eteläosa tulee jättää siirtolapuutarha-kaavailujen ulkopuolelle ja kaavoittaa se joko lähivirkistysalueeksi tai VL luo kohteeksi.

Vastine

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä siten, että siirtolapuutarha-alue on sijoitettu I maailmansodan aikaisten linnoituslaitteiden itäpuolelle. Siirtolapuutarhan sijainti mahdollistaa riittävän väljyyden suojeltavien linnoituslaitteiden ympärille. Tila ja väljyys suunnitellun siirtolapuutarhan ja asuntojen välissä on myös mielipiteensä jättäneiden (Mi, M4 ja M5) mielipiteiden mukaista. Asuntojen ja linnoituslaitteiden välinen alue on suunnitelmassa virkistysaluetta, joka avautuu Borgsin päärakennuksen kohdalla näkymäsektorina laaksoon. Siirtolapuutarha-alue on sijoitettu siten, että olemassa olevan polun mukainen kulku laakson ja rinteiden välillä on mahdollista palsta-alueiden toteuduttuakin. Siirtolapuutarha on suunniteltu sijoitettavaksi avoimille ja puoliavoimille alueille. Mellunkylänpuroa reunustava metsä ja laakson painanteen metsäalueet jäävät siirtolapuutarha-alueen ulkopuolelle.

Kaupunkikuva ja maisema-arvojen säilyminen

Mielipiteessä (M3) ilmaistiin huoli siitä sopiiko siirtolapuutarha kaupunkikuvallisesti vastapäättä täyteen rakennettua Tankovainiota.

Vastine

Siirtolapuutarha-alue on sijoitettu teollisuusalueen, Borgsin tilan ja asuntoalueen reunustamalle laajalle avoimelle virkistysalueelle. Tavoitteena on aikaansaada uusi virkistysalueelle paremmin soveltuva puutarhamainen reuna teollisuusaluetta vasten. Puutarhapalstojen sijoittelussa on otettu huomioon tavoitteet avoimena säilytettävistä alueista ja

tärkeistä näkymäsektoreista. Tankovainioon rakennettava uusi asunto-alue sijaitsee metsäisellä rinteellä. Rakentamattomaksi alueeksi jäävät purolaakson metsikkö ja sitä reunustava avoin niitty. Nämä muodostavat rakennettujen rinteiden kanssa luontevan ja yhteensopivan kokonaisuuden.

Ristiriita uusien asuntoalueiden sekä yhteisen virkistysalueen vähentämisen ja rakennettavan siirtolapuutarhan välillä

Mielipiteessä (M3) vastustettiin 70 - 80 puutarhapalstan rakentamista Linnavuorenpuiston alueelle. Jos jotain on rakennettava, pitää rakentaa asuntoja, jotta voidaan säästää esimerkiksi Mustavuoren kallio- ja metsäalue kokonaisuena. Vuoden 2014 Tankovainion asemakaavan muutoksessa ehdotettiin rakentamattomien pientalokortteleiden muuttamista kerrostaloasumiseen, jonka perusteluna oli mm. maankäytön tehostuminen. Kerrostalorakentamisella talousyhtälö kaupungin kannalta paranee ja samalla voidaan vastata kasvavaan asuntokysyntään. Edellisten perusteiden ei kaupungin pitä rakentaa siirtolapuutarhaa, vaan rakentamista. Uusia asuntoja on suunnitteilla runsaasti ja kasvava väestö tarvitsee riittävät yhteiset virkistysalueet ja uudet siirtolapuutarhat heikentävät kummankin tavoitteen saavuttamista. Mielipiteessä (M2) katsottiin, että uusia siirtolapuutarhoja ei pitäisi enää jatkossa suunnitella, sillä ne vähentävät kaikille yhteistä tilaa.

Vastine

Alue, mihin siirtolapuutarhaa suunnitellaan, on yleiskaavaehdotuksessa 2050 virkistysaluetta. Alueen asuntorakentaminen ei ole näin ollen tälle alueelle mahdollista. Tiivistyvän kaupungin rikkautena ovat monipuoliset virkistysalueet; metsät, niityt ja peltojen kirjoma kulttuuriympäristö, viljelypalstat, pelikentät, venesatamat, uimarannat ym. Vain pieni osa yhteisistä virkistysalueista on rajoitetun käytön alueita tai alueita jotka palvelevat vain osaa asukkaista. Siirtolapuutarhat ovat hyvin tavoiteltuja ja toivottuja asukkaiden keskuudessa. Viljelyharrastus aikaansaa yhteisillä virkistysalueilla myös monilajista kasvillisuutta mikä puolestaan lisää alueen biodiversiteettiä. Siirtolapuutarhasuunnitelman tavoitteena on toteuttaa alue avoimena ja helposti lähestyttävänä yhteisenä virkistysalueena.

Kasvillisuus ja vieraslajit

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry toi ilmi mielipiteessään Linnavuorenpuiston kedon, joka on yksi Helsingin arvokedoista. Se tulisi kaavassa osoittaa suojelevilla merkinnöillä. Kaava-alueen metsäisessä eteläosassa, osassa Linnavuorentien itäpuolisisten reunametsiä saatetaan olla tehdyistä harvennuksista huolimatta sen verran luontoarvoja, että niiden huomiointi suojelevilla kaavamerkinnöillä (esim. luomerkintä) olisi perusteltua. Riittävä suojavyöhyke siirtolapuutarhan ja Varjankanpuiston välissä auttaa aikanaan myös suojelun asiallisessa toteuttamisessa sekä suojaa arvokkaimpia luontoalueita vieraslajien leviämi-

seltä. Siirtolapuutarhan asemakaavamääräyksillä sekä muilla kaupungin käytössä olevilla toimilla tulee varmistaa se, että tulevan siirtolapuutarhan alueella ei kasvateta sellaisia vieraslajeja, jotka todetusti aiheuttavat haittaa levitessään ympäristöihin (purot, lehdot, ranta-alueet). Mielipiteessä (M2) painotettiin, että suunnittelussa tulee tunnistaa lähistöllä sijaitsevan Varjakanpuiston ja suunnittelualueeseen sisältyvän perinneympäristön luontoarvot ja tuotiin esiin suojavyöhykkeiden merkitys, sekä kehittää ratkaisu jolla estää haitallisten vieraslajien leviämistä arvokkaille luontoalueille.

Vastine

Linnavuorenpuiston keto, kukkaniitty, on kaavaehdotuksessa merkitty luonnonalueeksi, joka on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeää aluetta. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen luonnonarvot säilyvät. Riittävät suojavyöhykkeet puutarhapalstojen ja puron sekä Varjakanpuiston välissä estävät vieraslajien leviämistä. Tarkemmat siirtolapuutarhan toimintaan liittyvät määräykset tulee laatia siirtolapuutarhan perustamisen yhteydessä ja sen toimesta.

Pääviemärin tuuleuksesta aiheutuva haju

Mielipiteissä (M4) tuotiin esiin Linnavuorentien ja Melatien välisen ulkokuilureitin varrella olevan pääviemärin tuuleuksesta tuleva hajuhaitta, joka ilmenee Linnavuorentie 15:n pihalla aina itä- ja kaakkoistuulella. Jatkossa ongelma on tuuletusviemäriä lähempänä sijaitseville siirtolapuutarhapalstoille vielä pahempi.

Vastine

Asemakaavaehdotuksessa olemassa olevan viemäriputken tuuleuksen kohdalla on merkintä ma-2 joka on maanallinen tila, johon saa sijoittaa maanpinnalle johtavan viemärirakenteen suojavyöhykkeineen. Viemäritunnelin tuuletusputki on rakennettava riittävän korkeaksi mahdollisten hajuhaittojen välttämiseksi.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 21.2.2016

Asukastilaisuudessa oli paikalla noin 20 henkilöä. Moni osallistujista kertoi olevansa kiinnostunut mahdollisesta siirtolapuutarhamökistä ja pitävänsä hyvänä asiana, että sellaista alueelle suunnitellaan. Suurin osa kysymyksistä liittyi siirtolapuutarhan toteutukseen (millaisia mökkejä, kuinka isoja palstoja, tuleeko vesi ja sähkö jne.) ja alueen hallintoon sekä mahdollisuuksiin saada oma palsta.

Suunnitelman sisältöön liittyen virisi keskustelu siitä tulisiko siirtolapuutarhan olla aidattu vai ei ja mitä se aikaansaisi mahdolliselle mökkeihin kohdistuvalle ilkeimmälle. Mellunkylän puron tulevaisuudesta ja kunnosta oltiin huolissaan, eikä siirtolapuutarhalla ja siihen liittyvillä rakennustöillä saa heikentää puron veden laatua. Esitetyistä kahdesta vaihtoeh-

dosta parempana pidettiin sitä, jossa suunnitellun siirtolapuutarhan länsireunan ja pientaloalueen väliin jäi virkistysaluetta ja yhteistä tilaa. Alueen pysäköintiratkaisua ei pidetty ongelmallisena.

Vuorovaikutus periaatteet käsittelyn 7.6.2016 jälkeen kaavaehdotusta laadittaessa

Kaupunginmuseon, Museoviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kesken oli 7.12.2016 kokous jossa mietittiin I maailmansodan aikaisen linnoituslaitteiden ja siirtolapuutarhapalstojen välistä etäisyyttä. Aiemmin esitetystä suunnitelmaluonnoksessa I maailmansodan aikaisen linnoituslaitteiden yhdyshaudan ja kolmen palstan välinen etäisyys ei museoviraston ja kaupunginmuseon mielestä ollut riittävä. Tulipesäkkeiden väliset yhdyshaudat on täytetty maalla, eikä niiden sijainti ole paikalla todennettavissa. Linnoituslaitteista on olemassa kartta, jossa yhdyshaudat ja niiden väliset tulipesäkkeet on merkitty. Museoviraston, kaupunginmuseon ja kaupunkisuunnitteluviraston kanssa sovittiin, että 2 metrin etäisyys yhdyshaudasta palsta-alueen reunaan on riittävä. Suunnitelmaluonnosta muutettiin sen mukaisesti. Kaupunginmuseon määrittelemä sm-alue on 1–6 metriä kolmen palstan piha-alueella, jonka kaupunginmuseo katsoi mahdolliseksi suunnitteluratkaisuksi. Samalla koko sm-alueen rajausta tarkennettiin siten, että se kattaa kokonaan myös yhdyshautojen alueen.

Ympäristökeskuksen, rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kesken oli 24.10.2016 kokous, jossa oli esillä Linnavuorenpuiston arvokkaan luontokohteen, kukkaniityn, luontotietojen ja esiintymisalueen päivittäminen. Aiemmasta luontokohteen esiintymisalueesta poiketen, kukkaniityn rajausta oli esitetty huomattavasti laajemmaksi. Se ulottui länsirinteeltä suunniteltujen palstojen reunaan asti. Kokouksessa sovittiin, että jo toteutussuunnittelussa oleva Varjakantaival -niminen etelä-pohjoissuuntainen pääulkoilureitti, joka halkaisee kukkaniityn, linjataan asemakaavaehdotuksessa läheltä palsta-alueen reunaa. Näin kukkaniitty säilyy mahdollisimman suurena ja sitä haittaava kulku voidaan ulkoilureitille.

JPT

21.2.2016

Linnavuorenpuiston siirtolapuutarhan asukasilta

Aika ti 16.2.2016 klo 17-19

Paikka Puotilan kartano

paikalla asukkaita n. 20
Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti / KSV
Jussi Jääskä, liikennesuunnittelija / KSV
Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija / KSV

Tilaisuuden kulku

Juha-Pekka Turunen avasi tilaisuuden ja osallistujat esittäytyivät joka jälkeen Mervi Nicklen esitelti suunnittelun lähtökohtia ja alustavia vaihtoehtoisia hahmotelmia siirtolapuutarhasta. Paikalla oli asukasyhdistysten edustajia Puotilasta, Vuosaaresta ja Vartiokylästä sekä pääasiassa lähi-alueiden asukkaita. Moni osallistujista kertoi olevansa kiinnostunut mahdollisesta siirtolapuutarhapalstasta ja pitävänsä hyvänä asiana että sellaista alueelle suunnitellaan. Suurin osa keskustelusta ja kysymyksistä liittyi siirtolapuutarhan toteutukseen (millaisia mökkejä, kuinka isoja palstoja, tuleeko vesi ja sähkö jne) ja alueen hallinnointiin sekä mahdollisuuksiin saada oma palsta.

Esitettyjä kommentteja ja kysymyksiä varsinaiseen suunnitelman sisältöön liittyen:

Alueen turvallisuus ja ilkeävalta

- mökkien turvallisuudesta oltiin huolissaan sillä monilla oli kokemuksia ilkeävaltasta ja mökkeihin tunkeutumisesta muilla siirtolapuutarha-alueilla
- se, että pitäisikö alueen olla aidattu ja lukittu jakoi mielipiteitä. Toiset kokivat että vapaa kulkeminen alueella lisää sosiaalista kontrollia ja vähentää näin tihutöitä. Joidenkin näkemysten mukaan taas mökkialue pitäisi olla aidattu ja talvisin lukittu ilkeävallan estämiseksi

Vesalan puro

- puron tulevaisuudesta ja kunnosta oltiin huolissaan. Esitettiin, että puro pitää säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena ja tarvittavilta osiltaan kunnostettava niin, että se säilyy elinvoimaisena
- kerrottiin että purossa asuu taimenkanta jonka olosuhteet pitää turvata ja mahdollisuuksien mukaan myös parantaa
- siirtolapuutarhalla ja siihen liittyvillä rakennustöillä ei saa heikentää puron veden laatua

Vaihtoehdot

- esitetyistä kahdesta vaihtoehdosta parempana pidettiin sitä, jossa länsireunan ja pientaloalueen väliin jäi vähän väliä. Tätä perusteltiin sillä, että mökkialueelta aiheutuisi vähemmän häiriötä omakotitalojen asukkaille, välitilaan muodostuisi luonteva kulkuyhteys ja viereisen vanhan tilan miljöö säilyisi paremmin alkuperäisenä

Pysäköinti

- alueen pysäköintiratkaisua ei pidetty ongelmallisena. Ainoastaan alueen eteläreunassa olevaa pientä pysäköintipaikkaa ja sen tarpeellisuutta jäätin vähän pohtimaan. Nykyisin tällä kohdalla

JPT

21.2.2016

---

oleva kääntöpaikka koettiin toisinaan siinä mielessä huonoksi että sille kertyy roskaa ja ylimääräistä romua

Muita asioita

- Itäväylän alittavaa jalankulkuyhteyttä pidettiin hyvänä ja tarpeellisena
- oltiin huolissaan perinneyhteyden säilymisestä ja siitä, että sieltä voisi jatkossakin laskea talvisin pulkalla mäkeä kohti suunniteltua siirtolapuutarha-aluetta
- muistutettiin alueella olevista sotahistoriallisista rakenteista ja niiden huomioimisesta suunnitelmassa
- esitettiin että Linnansolasta voisi tieyhteyttä jatkaa Linnanpajantielle